

Тақризи

ба рисолаи илмии Мирзоев Эрач Музаффарович дар мавзуи «Воҳидҳои фразеологӣ феълии ифодакунандаи ҳаракат дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ», ки барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) пешниҳод шудааст.

Аз нимаи садаи XX сар карда, тавачҷӯҳои суҳаншиносон ба таҳқиқи омӯзиши воҳидҳои фразеологӣ маншаъ гирифта, имрӯз ҳам забоншиносон ба паҳлуҳои то ҳол таҳқиқнагардидаи ин бахши забон машғуланд. Воҳидҳои фразеологӣ захираи бузург ва гаронбаҳои ҳар як забон ба ҳисоб рафта, дастоварди бемисл ва ганҷинаи тамомнашавандаи маънавии ҳар як халқу миллат мебошад. Воҳидҳои фразеологӣ на танҳо воситаи ифодаи маъно, балки инъикосгари таърихи забон, марҳалаҳои рушди он, анъанаву одатҳо, тамаддун, ҷаҳонбинӣ ва таҷрибаи халқ мебошад. Дар воҳидҳои фразеологӣ ҳулуқи аҷоиби халқ, дарки ҳақиқат, зеҳну фаҳмиш ва маҳорати суҳангустариҳои миллат бозтоб мегардад.

Бояд гуфт, ки таҳқиқи воҳидҳои фразеологӣ феълии ифодакунандаи ҳаракат яке аз масъалаҳои муҳими таҳқиқ дар бахши фразеология тоҷикӣ англисӣ ба шумор рафта, рисолаи илмии Мирзоев Эрач Музаффарович дар мавзуи «Воҳидҳои фразеологӣ феълии ифодакунандаи ҳаракат дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ» пажӯҳиши саривақтӣ буда, муаллиф дар он ҷанбаҳои норавшани мавзӯро бар мабноси усули тавсифӣ ва муқоисавӣ-таърихӣ мавриди баррасӣ қарор додааст.

Аз ин лиҳоз, муҳаққиқ рисоларо аз мубрамняти мавзӯ ва то ҳол таҳқиқ нагардидани воҳидҳои фразеологӣ феълии ифодакунандаи ҳаракат дар забонҳои мавриди таҳқиқ оғоз намуда, таъкид бар он мекунад, ки воҳидҳои фразеологӣ феълӣ аз ҷониби забоншиносони тоҷик дар алоҳидагӣ мавриди пажӯҳиш қарор нагирдида, то ин замон ба масъалаи таҳқиқ, таҳлил ва муқоисаи ин анъон воҳидҳои фразеологӣ дар заминаи муқоиса рисолае таълиф нагардидааст.

Рисолаи номзоди Мирзоев Эрач Музаффарович «Воҳидҳои фразеологӣ феълии ифодакунандаи ҳаракат дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ» унвон дошта, аз муқаддима, се боб, 10 ҷузъ ва хулосаву феҳристи адабиёт иборат аст.

Дар муқаддимаи рисола суҳан дар бораи мубрамняти мавзӯ, дараҷаи омӯзиши қор, мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот, методи таҳқиқ, наҷгонҳои илмии рисола, аҳамияти назариявии таҳқиқот, моҳияти амалии таҳқиқот, асосҳои назариявӣ ва методологияи таҳқиқот, нуқтаҳои муҳими рисола, қорқард ва татбиқи натиҷаҳои таҳқиқот ва сохтори рисола меравад.

Дар боби якуми рисола «Асосҳои назариявии омӯзиши воҳидҳои фразеологӣ» сухан аз боби масъалаҳои назариявии воҳидҳои фразеологӣ ва марҳилаҳои асосии рушди воҳидҳои фразеологӣ ва феълӣ меравад.

Боби дуюми рисола «Хусиятҳои сохторию грамматикӣ ва воҳидҳои фразеологӣ ва феълӣ ифодакунандаи ҳаракат дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ» унвон дошта, дар он масъалаҳои сохторию дастурии ин анвон фразеология баррасӣ мешавад. Боби мазкур аз се фасл иборат буда, вижагиҳои сохторию грамматикӣ ва ин анвон истилоҳӣ мавриди таҳлилу баррасии амиқи илмӣ қарор мегирад.

Дар боби сеюм хусусиятҳои луғавию-маъноии воҳидҳои фразеологӣ ва ифодакунандаи ҳаракат дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ таҳлилу баррасӣ қарор мегирад.

Ҳар як боби рисола бо хулосаҳои мушаххаси муаллиф ба охир расидаанд ва ин аз он гувоҳи медиҳад, проблемаҳои дар рисола матраҳгардида ҳалли худро пурра ёфтаанд. Дар хулосаи умумӣ бошад муҳаққиқ натиҷаҳои таҳқиқоти худро ҷамъбаст кардааст, ки аз аҳамияти назаррасии назарӣ ва амалӣ ҳолӣ нест.

Рисолаи илмӣ Мирзоев Эраҷ Музаффарович дар асоси меъёрҳои нави илмӣ таҳия гардидааст. Тарзу усули иқтибос, таҳияи бобу фасл, хулоса ва феҳристи адабиёт тибқи талаботи стандартҳои муосири таълими корҳои илмӣ таҳқиқотӣ ба роҳ монда шудааст.

Тамоми мақолаҳои нашрнамудаи муаллиф рисола мӯҳтавои рисолаҳои инъикос менамояд. Рисолаи мазкур барои хондани курси «Таърихи забони тоҷикӣ», «Вожашиносӣ ва истилоҳоти забони тоҷикӣ», «Фразеологияи забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ» метавонад мусондат намояд.

Дар баробари дастовардҳои муҳим рисола аз камбудиву норасоиҳо низ ҳолӣ нест:

1. Муаллиф дар рисола иқтибосоти зиёдеро ҷой додааст, агар назари танқидии худро роҷеъ ба мавзӯи таҳқиқ баён менамуд хуб мешуд.
2. Дар баъзе аз саҳифаҳои рисола (35, 88, 90, 97, 111...) галатҳои имлоӣ ва услубӣ ба ҷашм мерасад.

Дар маҷмӯъ, камбудии ишорашуда ба аҳамияти таҳқиқоти анҷомдодашуда таъсири манфӣ нахоҳад расонд, зеро онҳо ислохпазиранд ва ба асонӣ баратарф хоҳанд шуд.

Диссертатсияи номзодии Мирзоев Эраҷ Музаффарович дар мавзӯи «Воҳидҳои фразеологӣ ва феълӣ ифодакунандаи ҳаракат дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ» пурмуҳтаво ва тибқи талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон буда, ба талаботи бандҳои 31-33-и Тартиби додани дараҷаи илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, №267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ ва муаллифи он – Мирзоев Эраҷ Музаффарович сазовори дарёфти

дараҷаи илмӣ дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯйи ихтисос, аз рӯйи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 Забоншиносии қиёсӣ-таърихӣ, типологӣ ва муқоисавӣ) мебошад.

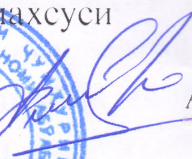
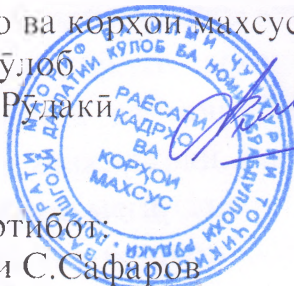
Муқарриз:

номзади илмҳои филологӣ,
и.в., дотсенти кафедраи забоншиносӣ ва
типологияи муқоисавии Донишгоҳи давлатии
Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ

Гулямов Ҳайдар
Қаландарович

Имзои Ҳ.Қ. Гулямовро тасдиқ менамоям
Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси
Донишгоҳи давлатии Кӯлоб
ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ

Амиров Файзуллохуча
Азизович

Маълумот дар бораи иртибот:
735360, ш. Кӯлоб, кучаи С.Сафаров
Донишгоҳи давлатии Кӯлоб
ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ
Тел: (833-22) 2-35-06, (833-22) 2-36-26
Факс: (33-22) 2-35-06, www.kgu.tj

«20» майи соли 2024